

הגאון הגדול הרב שבתי לוי שליט"א
ראש מוסדות הליכות משה ורבה של רמת אהרן ב"ב
השיעור השבועי בהלכה נמסר מידי שבת
שעתים לפני השקיעה בבית המדרש הליכות משה רח רבינו ד' ב"ב

מהו סיפור דברים המותר לומר לגוי בשבת

נושאי השיעור

- מהו רמז לגוי • מה טעם איסור אמירה לגוי • החילוק בין רמז לגוי לאמירה לגוי • דליקה בשבת • חבית יין שנשברה בשבת • מהו סיפור דברים המותר בגוי • הדלקת מזגן ע"י גוי בשבת • הנמכת מעלות במזגן ע"י גוי • איזה הנאה מותרת בגוי בשבת • שכח אור דלוק בחדר השינה • קפץ החשמל בבית בסעודת שבת • חילוק בין רמז לסיפור דברים

הכל טעם אחד

אלא שקשה לומר שכל טעם הוא שונה ואין קשר בין אחד לשני. שהרי במקום אחד רש"י אומר הטעם משום שדבר ובמקום אחר אומר שליחות ומדוע כל מקום בחר רש"י לכתוב טעם שונה. אלא בהכרח לומר שהטעמים אינם שונים אלא כל הטעמים הם אחד. ומה ששינה רש"י וכתב מטעם שליחות זה מכיון שהוא בא לבאר החילוק מדוע לומר כל המכבה אינו מפסיד מותר ואילו אם אומר לו כבה אמרנו שזה אסור. וע"כ ביאר רש"י דאם אומר לו כבה הוא כמו שליח של ישראל דזה מיקרי אמירה ולכן זה אסור, ואם אומר לו כל המכבה אינו מפסיד אינו אלא מדעתיה עביד ולכן מותר. אבל אין בכוונת רש"י לומר שיש כאן טעם חדש שהאיסור משום שליחות.

כך גם מצינו בדברי הריטב"א

וכן ראינו בדברי הריטב"א שכותב שאין אומרים לגוי כבה ואל תכבה כיון שהוא כמו שליח של ישראל ע"י האמירה, ובגמ' בדף קכב. מבאר הטעם באיסור אמירה לגוי כדי שלא תהא שבת קלה בעיני ישראל. מוכח דמה דכתבו בדין שאין אומרים לגוי כבה משום שליחות אינו סיבת האיסור אלא רק ביארו דאז הוא עושה את דברי ישראל על פי ציווי ישראל ובכך גוזרים שמה תהא שבת קלה בעיני ישראל שמה יטעה ישראל ויאמר מה לי אם הגוי עושה איסור ומה לי אם אני עושה איסור ויבוא לעשות איסורים בשבת. וזהו טעם הרמב"ם שהבאנו.

אמירה ורמז אסורים בשבת

א"כ מצינו חילוק באיסורי אמירה לגוי. יש אמירה מפורשת שאומר לו כבה, ויש אמירה שאינה מפורשת אלא בדרך רמז כגון שאומר כל המכבה אינו מפסיד. אלא שגם רמז זה לא התירו בכל אופן, ורק במקום הפסד כגון דליקה יש היתר מיוחד שלא גוזרים שמה תהא שבת קלה בעיני ישראל כשאומר לו בדרך

טעם איסור אמירה לגוי

בשיעור הקודם ראינו בטעם איסור אמירה לגוי בשבת, שאסור לישראל לומר לגוי לעשות מלאכות בשבת, כדי שלא תהא שבת קלה בעיני ישראל ויבוא ישראל לעשות מלאכות בשבת ויאמר מה לי אם הגוי עושה מלאכה בשבת מה לי אם אני יעשה מלאכה בשבת, ע"כ אסרו חכמים לומר לגוי לעשות מלאכות בשבת.

רמיזה לגוי

כעת נראה דין של רמז לגוי. הגמ' בשבת (קכא). אומרת א"ר אמי בדליקה התירו לומר לגוי כל המכבה אינו מפסיד. ומבאר רש"י דאע"פ שהגמ' שם אומרת שגוי שבא לכבות אין אומרים לגוי כבה ואל תכבה, ומדוע כאן מותר לרמז לגוי שיכבה, אלא ביאר רש"י דכאן נכרי מדעתיה עביד. אבל בנכרי שבא לכבות אין אומרים לו כבה כיון שהוי כשלוחו של ישראל.

טעם אחר באמירה לגוי

יש אחרונים שלמדו מכאן שלפי רש"י איסור אמירה לגוי זה מכיון שנהפך לשלוחו של ישראל ע"י אמירתו ולכן אסור לומר לגוי לעשות מלאכות בשבת. ודלא כהטעם שהבאנו בשם הרמב"ם שכל האיסור לומר לגוי לעשות מלאכות בשבת כדי שלא תהא שבת קלה בעיני ישראל. ואע"פ שאין שליחות בגוי וא"כ איך אפשר לאסור אמירה לגוי בשבת מטעם שליחות בגוי, אלא ביארו אותם אחרונים דאמרינן שיש שליחות בגוי לחומרא.

שלוש טעמים באמירה לגוי

וכבר ראינו בשיעור הקודם את רש"י בגמ' בע"ז (טו). שאומר שהטעם באיסור אמירה לגוי משום שדבר דבר. וא"כ רצו לומר שיש שלוש טעמים באיסור אמירה לגוי. טעם אחד משום שלא תהא שבת קלה בעיני ישראל, טעם שני משום שליחות וטעם שלישי משום שדבר דבר דבר דבר היא דיבורך בשבת כדיבורך בחול.

או כגון חבית של יין שנעשה בה חור ונשפך היין וההפסד ניכר, וקורא לגוי אל המרתף שיראה מה קורה בלא לומר לו כלום, על מקרה זה אומר הרא"ש נראה בעיני שהדבר מותר, דאם כל המכבה אינו מפסיד מותר, כ"ש כאן שהכניס את הגוי למרתף ולא אמר לו כלום.

קשה בדברי הרא"ש

ולכאורה בדברי הרא"ש קשה, דהרי מתוך דבריו שאמר נראה בעיני להתיר משמע שהיתה לו הו"א לאסור לקרוא לגוי אל מקום ההפסד אף שלא אמר לו כלום. ולעומת זאת לבסוף כשכותב להתיר דאם התירו באמירת כל המכבה אינו מפסיד כ"ש שנתייר כאן, משמע שמקרה זה שמביא את הגוי למקום שניכר ההפסד הרבה יותר קל, וקשיא רישא אסיפא.

ביאור בדברי הרא"ש

אלא צריך לומר על דרך שביארנו, דאמירת כל המכבה אינו מפסיד יש בה רמז וגילוי דעת מה רצונו, דכל אדם ששומע אמירה זאת ברור לו שרוצה האדם בכיבוי. ומ"מ כלפי הגוי שבא לכבות אין כאן אמירה לגוי מסוים בא תכבה, א"כ אין כאן גוי שיכול לומר כביכול אני שליחו של הישראל, שהרי הישראל לא אמר לאיזה גוי מסוים לעשות דבר. אולם כשקורא לגוי מסוים להגיע למקום שבו יש הפסד, וכיון שההפסד ניכר מיד יבוא לתקן או לכבות יש מקום לומר שהדבר חמור טפי, שהרי ממש התכוון לגוי הזה שיבוא לתקן והוי כשלוחו. בכ"ז סיים הרא"ש שכיון שכלפי האמירה יש כאן קולא יתירה, שהרי לא אמר כלום, לפיכך לבסוף נראה לרא"ש להתיר הבאת גוי זה למרות שברור שיבוא ויכבה, דמקום פסידא התרנו רמז וגם זה בכלל רמז.

היתר רמיזה ללא קשר לממון

הנה מוכח בדברי הרא"ש דלא כדמשמע מרבי יהודה קלונימוס שההיתר בכל המכבה אינו מפסיד הוא בגלל הממון שמציע וע"כ הכיבוי כולו נעשה על דעת הגוי, דאם היה סובר כך הרא"ש לא היה יכול להתיר להביא גוי אל המרתף שיראה את הנזק אף בלא אמירת דברים דסוף סוף הגוי עביד אדעתיה דישאל, דרך במקום שמביא לגוי כסף התירו כיון שעושה על דעת עצמו. אלא בהכרח דסבר הרא"ש שכל רמז לגוי התירו במקום פסידא ואף אם רמז בלא להציע לגוי כסף אמרינן הגוי אדעתיה דידיה עביד, ולפי"ז סובר הרא"ש ואומר שאם קרא לגוי למרתף בלא אמירת דברים ובלא רמז כ"ש שיהיה מותר דאם התירו לומר כל המכבה אינו מפסיד ששם יש אמירה כ"ש כאן שאין אמירה בדבריו. ואף קלונימוס יש ליישב ואכמ"ל.

בן מוכח בדברי השו"ע

וכך פסק בשו"ע (בסימן שז הלי"ט) סחורה הנפסדת בשבת ע"י גשמים או ע"י דבר אחר או אתי בידקא דמיא ומפסיד ממונו, או שנתרועעה חבית של יין והולך לאבוד, מותר לקרות אינו יהודי אף על פי שודאי יודע שהאינו יהודי יציל הממון, וכן מותר לומר לאינו יהודי כל המכבה אינו מפסיד. הנה מוכח בדברי השו"ע שאין בהיתר אמירת כל המכבה אינו מפסיד מעלה בגלל אותו ממון שמציע לתת למי שיכבה, אלא כל רמז יהיה מותר במקום הפסד, וע"כ כתב שמותר לקרוא לאינו יהודי לראות ההפסד אף שודאי יתקן וכמו"כ השווה השו"ע להתיר ג"כ לומר בדליקה כל המכבה אינו מפסיד, ולא ראה חילוק בין המקרים.

רמז דינו כאמירה

למדנו מכאן דאסור בשבת לרמוז לגוי מה לעשות ואף אם לא ציווה עליו בפירוש. כיון שבכל רמז טמון גילוי דעת כלפי הגוי מה רצונו של הישראל, ואף במקום שמביא את הגוי רק שיראה את הנזק והגוי מבין לכד הוי כאילו אמרתי לגוי מה

רמז. אבל בסתם אין חילוק בין אמר לו הישראל לגוי בדרך רמז או באמירה מפורשת, בשניהם אסור בשבת, דבשניהם שייכת גזירה שמא ע"י שיאמר או ירמוז תהא שבת קלה בעיני ישראל.

גילוי דעת כדין אמירה

וביארנו הטעם שאף רמז לגוי לא התירו בשבת אלא במקום הפסד כגון דליקה, דכיון שיש גילוי דעת של הישראל מה רצונו ע"י אותה רמיזה לגוי והגוי מבין מדברי הישראל מה רצונו, לכן אע"פ שלא ציווה בפירוש לכבות או להדליק אסרנו גם רמז שהוא גילוי דעת כדין אמירה. ואע"כ התרנו רמז לגוי במקום ששייך הפסד כיון שאין שם אמירה מפורשת האסורה.

האם הממון הוא האוסר

וצריך להבין מה החסרון באמירת כל המכבה אינו מפסיד שהתרנו רק במקום פסידא, האם מכיון שבאמירתו הוא מכריז על פרס כספי לכל מי שיכבה את הדליקה ולכן אסרנו לרמוז במקום שאין פסידא, או שאין קשר לענין הכספי שהציע, ואפילו אם לא היה משכנע בכסף למי שיעשה את רצונו אלא היה אומר בלשון שרומזת את רצונו בכיבוי הדליקה ללא הוספות גם זה אסור במקום שאין פסידא.

הנפק"מ

הנפק"מ בנדון אם יאמר הישראל רצוני שיכבו את הדליקה בלי להציע כסף. אם נאמר שכל האיסור באמירת כל המכבה אינו מפסיד זה רק משום שע"י שהציע כסף למי שיכבה הוי גילוי דעת גמור, ולכן אסור רמיזה בלא אמירה, דבדבריו טמון גילוי דעת ע"י אותו דיבור, א"כ במקרה שאומר רצוני שיכבו את הדליקה בלי להוסיף עוד, אולי רמז כזה אינו יחשב לגילוי דעת ויהיה מותר אף אם אין פסידא. אבל אם נאמר שבאמירת כל המכבה אינו מפסיד יש גילוי דעת ללא קשר לכסף א"כ בכל רמז המגלה את רצון האדם יהיה אסור בשבת אלא אם כן יש פסידא.

האם רמז מותר רק משציע כסף

ועוד יש לעיין בדברי הגמ' שהתירה לומר כל המכבה אינו מפסיד, האם היתר זה ניתן רק מכיון שרמז באופן שהציע כסף למי שיעשה את רצונו, ואדרבה תוספת הכסף גרמה לנו סיבה להתיר לומר לגוי כל המכבה אינו מפסיד, דע"ז ביאר רש"י שאם אמר הישראל כל המכבה אינו מפסיד והגוי בא לכבות אמרינן אדעתיה דידיה עביד, דכיון שהישראל הציע כסף נאמר שמה שבא הגוי לכבות השריפה זה בשביל רצונו לקבל הממון מהישראל, ורק בכה"ג התרנו רמיזה לגוי. או שנאמר שהיתר זה של כל המכבה אינו מפסיד אינו קשור לכסף, דאף אם יאמר רצוני שיכבו את הדליקה גם בכה"ג יהיה מותר, דכל שלא ציווה הישראל בפירוש מה לעשות הוי אדעתיה דגוי ומותר במקום פסידא.

ההיתר מטעם הממון

רבי יהודה קלונימוס (אחד מהראשונים) אומר דכיון שאמר הישראל כל המכבה אינו מפסיד הגוי אדעתיה דידיה עביד. משמע בדבריו דכל הסיבה שאמרנו להתיר מטעם שהגוי מכבה את הדליקה על דעת עצמו זה רק מאחר והישראל הציע כסף והגוי עושה בשביל הכסף, אבל אם בסתם ירמוז הישראל שרצונו בכיבוי הדליקה בלא הוספות של כסף לכאורה נראה שיהיה אסור אף בשעת דליקה דנאמר שהגוי אדעתיה דישאל עביד.

הבאת הגוי למקום הפסד

אלא שהרא"ש (בפרק כל כתבי בסימן י') אינו כותב כן. אלא אומר שאם האדם קורא לגוי במקום שיש הפסד כגון דליקה

לעשות דרמז הוא גילוי דעת ודינו כדין אמירה לאסור אלא אם כן במקום פסידא שהתירו ע"י רמז.

החילוק בין רמז לאמירה

אלא שאע"פ שגם רמז וגם אמירה שניהם אסורים לומר לגוי בשבת, החילוק ביניהם ברור, דבאמירה הוא מצווה ממש על הגוי מה לעשות והגוי כמו שליח ישראל, אבל ברמז הוא לא מצווה על הגוי מה לעשות אלא רק מגלה דעתו מה רצונו וזהו רמז, ואע"פ שאינו נראה כשלוחו אלא הגוי עושה על דעתו בכל זאת זה אסור כמו אמירה.

פסק הרמ"א

הרמ"א (בסימן שז הלכ"ב) פוסק, כל דבר שאסור לומר לאינו יהודי לעשותו בשבת אסור לרמוז לו לעשותו. וביאר במשנ"ב שם דגם זה הוא בכלל אמירה לאינו יהודי, כיון שע"י רמיזתו הוא עושה בשבת.

אופן ההיתר במשנ"ב

מוסיף (שם) המשנ"ב עוד כמה דינים ואופנים בגוי לאסור ולהתיר. וזה לשונו, והוא הדין שאסור לומר לו בשבת איזה דבר שייבין מתוך כך שיעשה מלאכה, ועל כן אסור לומר לאינו יהודי שיקנח חטמו כדי שייבין שיסיר הפחם שבראש הנר (בזמנם זה היה רמז ברור שאם אומר קנח החוטם הכונה להסיר הפחם שעל הנר, דבזמננו מי שיגיד כך, לא יבינו מה כוונתו), אך כשאומר הרמיזה לאינו יהודי שלא בלשון ציווי כגון שאומר הנר אינו מאיר יפה או איני יכול לקרות בנר הזה שיש בו פחם, ושומע האינו יהודי ומתקנו שרי. דאין זה בכלל אמירה.

סיפור דברים בעלמא מותר

ובדברי המשנ"ב צריך לבאר שיש כאן דבר שלישי כלפי הגוי. דעד כאן ראינו אמירה מפורשת וראינו רמז שהוא גילוי דעת ברצון ישראל, וכעת הביא המשנ"ב אופן שאינו אמירה ואינו רמיזה אלא סיפור דברים כלפי הגוי. שבמקום שלא רמז ולא יעץ ולא ציוה על הגוי מה לעשות, א"כ לא הבעתי את דעתי כלפי הגוי, ומה שסיפרתי לגוי זה היה רק תיאור מצב וסיפור בעלמא, כמו שאומר לגוי יש כאן מעט חושך או שהנר אינו מאיר מספיק טוב, אם מספר דברים אלו לגוי בניחותא שניכר בדבריו שמספר לגוי ולא באופן בהול שנראה שרומז לגוי, אם הגוי חכם והבין מה מטרת הסיפור דברים כלפיו וכיבה האור או הסיר הפחם מותר ואינו נכלל בכלל אמירה האסורה.

קר לי בחדר

ולכן אם באתי לגוי וסיפרתי לו בניחותא שהחדר קר, בלי לומר לו מה לעשות ובלי לרמוז לו שדעתי שידליק החימום, וכן אם סיפרתי לגוי בניחותא שחם אצלי בבית, ולא אמרתי לו תבא להדליק לי מזגן וגם לא רמזתי לו שממש חם לי בבית ואני לא יכול לסבול את החום (דאו דבריו רומזים לגוי מה כוונתו שיעשה) סיפור דברים כגון אלו יהיה מותר בגוי בשבת.

לא כל הנאה מותרת

אלא שכל היתר זה של סיפור דברים יכול להיות רק במקום שיכולתי להסתדר בלעדי הגוי, כגון שהחדר אינו חשוך לגמרי אלא יש קצת אור ואני מספר לגוי בניחותא שהאור בחדר חלש ובכך אם הגוי הדליק הנר או הסיר הפחם אין כל איסור בדבר כיון שאמירה לא היתה וגם לא רמז, ומצד הנאה שאסור להנות ממלאכת גוי בשבת גם אין לחשוש מכיון שיכולתי להסתדר גם בלעדי תוספת האור של הגוי ובכל מקום שיכולתי להסתדר גם בלעדי מעשה הגוי מותר גם להנות ממלאכתו שעשה בשבת ע"י סיפור דברים.

אופן ההשתמשות בבתי מלון

וכן נוהגים העולם בבתי מלון כשרים ובאולמות בכל שבת, שם יש גוי שמדליק ומכבה את האור בחדר האוכל, ולכאורה כיצד אפשר להנות ממעשה הגוי בשבת, אלא כמו שאמרנו שבכל מקום שאפשר להסתדר במקום גם בלא מעשה הגוי, מותר אף להנות ממלאכתו, וע"כ בבתי מלון הם דואגים שישאר מעט אור ובכך כשבא הגוי ומדליק האורות אין לנו חשש להנות ממלאכתו כיון שתמיד שהם מקפידים להשאיר אור מעט.

גוי שהנמיך מעלות במזגן

ולכן אם בא הגוי והגביר או הנמיך המעלות של המזגן בחדר, מותר לישראל להנות ממלאכה זו, כיון שכבר המזגן היה דולק והיה אפשר להסתדר גם בלי מעשה הגוי. ובאמת אם המזגן היה כבוי בחדר והחדר מאוד חם בלי מזגן וא"א לשהות בו, ובא הגוי והדליק המזגן אסור להנות ממלאכה זו של הגוי.

אור בחדר שינה

מי ששכח לכבות האור בחדר ילדים קודם השבת, או שהילד הדליק בטעות את האור בשבת, וכעת הילדים רוצים לישון בחדר כיצד יקרא לגוי בהיתר. קורא לגוי לחדר הילדים ומספר לו בניחותא שהאור דלוק בחדר מבלי להוסיף מילים כגון שכחתי לכבות את האור קודם השבת או הילדים צריכים לישון כאן, דזהו כבר רמז לגוי שאסור, סיפור דברים זה יהיה מותר בשבת, ואל לנו לחשוש שמא הבאת הגוי לחדר שיש בו אור דלוק יהיה אסור כדין הבאת גוי למקום הפסד ששם התרנו רק במקום הפסד ואילו כאן מדוע יהיה מותר, דזה אינו דומה כלל, דרק במקום הפסד ניכר כגון חבית יין או דליקה אז היה הו"א לחשוש מהבאת הגוי אף שלא אמר לו כלום, אבל להביא גוי לחדר שיש בו אור דלוק אינו דומה כי אור דלוק בחדר אינו נקרא בגדר של היזק הניכר, וע"כ במקום שמספר לגוי סיפור דברים כזה יהיה מותר.

אפילו בגוי בעלמא מותר

ובכגון זה שמספר לגוי סיפור דברים שהאור דלוק והגוי מבין לבד ומכבה, אינו צריך לחפש דוקא גוי של שבת שמקבל שכר על כל פעולה אלא יכול להביא כל גוי סתם מהרחוב, דכיון שכיבוי האור בחדר אינו יוצר לי יצירה חדשה שאני נהנה ממנה, כתבו התוס' בשבת (קכב). שאין בזה איסור הנאה ממלאכת הגוי ועוד נבאר דין זה בשיעורים הבאים בעוה"י"ת. רק צריך להיזהר שלא תהיה אמירה לגוי רק סיפור דברים בעלמא.

חושך בסעודת שבת

ולכן אם באמצע סעודת שבת נכבה האור בסלון וכל בני הבית והאורחים יושבים לאכול בחושך, אם יקרא לגוי ויכניסנו לתוך הסלון הוי בכלל רמז, דאף שלא אומר לו כלום, הנזק ניכר לעיני הגוי שרואה שכל בני המשפחה יושבים לאכול בחושך. ולכן אם רוצה להביא הגוי כדי שידליק האור צריך להוציא את כל בני הבית מהסלון קודם שיבוא הגוי ואז כשיבוא הגוי ויראה חושך בסלון לא יבין מאליו את הנזק שיש כאן ורק ע"י סיפור דברים בניחותא יאמר לו שיש כאן חושך ואם יבין הגוי וידליק האור מה טוב, ואם לא יבין ולא ידליק הוא גוי חמור ויחפש גוי אחר. (ולענין הנאה ממלאכה זאת עוד נדבר בהמשך)

סיכום הדברים

לסיכום הדברים ראינו דין אמירה האסורה לגוי שזה אמירה מפורשת בלשון ציווי תדליק או תכבה, ראינו דין רמז שזה אינו אמירה מפורשת אלא שמגלה את רצונו כלפי הגוי וזה מותר רק במקום הפסד, וראינו דין של סיפור דברים בגוי שזה אינו אמירה ואינו רמז ואין גילוי דעת מה רצון ישראל אלא שאומר כסיפור היכול להשתמע כסיפור בעלמא בלא רמיזה בדברים ואז במקום שמותר להנות ממלאכת הגוי מותר בכל גוי.

שיעורי מוה"ר השבוע

מוצ"ש	שבת	יום שישי	יום חמישי	יום שלישי	יום שני
בביה"כ "ציונוב" רח' בן זומא 19 מצאת השבת ועד זמן ר"ת	השיעור המרכזי בביהמ"ד "הליכות משה" רח' רבינוב 7 בשעה 15:00	בביה"כ "שערי ציון" רח' אברבנאל 72 בשעה 09:45	בביה"כ "תפילה למשה" רח' אבוחצירא פינת שבזי בשעה 19:45	בביה"כ "דרכי אמונה" רח' הלח"י 36 בשעה 20:00	בביה"כ "עוד יוסף חי" רח' שלום מנצורה בשעה 19:30
בני ברק	בני ברק	בני ברק	יבנה	רחובות	ראש העין

ספרי מוה"ר שליט"א

הלכות
מועדים
ב' חלקים

הלכות
אורח חיים
ב' חלקים

בענין היתר
הטלטול
שע"י העירוב
השוכנתי

הלכות
חופה וקידושין
ושבע ברכות

הלכות
ט"ל מלאכות
ב' חלקים

הלכות
מוקצה

הלכות
שביעית

הלכות
צורת האותיות

הלכות
חול המועד

ניתן להשיג את ספרי הרב בביהמ"ד 'הליכות משה'

העלון מוקדש

להצלחת ידידנו
אמיר מועלם הי"ו
ולהצלחת כל ב"ב
שהקב"ה ימלא כל משאלות
ליבו לטובה

העלון מוקדש

להצלחת יקיר המוסדות
ה' אור בן שמעון
לבית משפחת אלימלך
שהקב"ה ימלא כל משאלות
ליבו לטובה
ויראה ברכה וישוב טוב בביתו החדש
ויזכה בקרוב לדיווג הגון. אמן.

העלון מוקדש

להצלחת ידידנו היקר
ה' רמי סימני
ומשפחתו הי"ו
שהקב"ה ימלא כל משאלות
ליבו לטובה

העלון מוקדש

להצלחת
ה' דניאל אריכא
ומשפחתו הי"ו
ולעילוי נשמת אביו
ה' ישעיה בן אברהם ז"ל

העלון מוקדש

להצלחת
ר' גבריאל ומרים יגודייב הכהן הי"ו
לרפואת יוחנן בן מרים
ולזיווג הגון אליהו בן מרים
ולעילוי נשמת
חיים הכהן בן בתיה ז"ל
מזל בת מרים ע"ה
שמעון הכהן בן מזל ז"ל

העלון מוקדש

להצלחת
בנימין כליפה ורחל סרור הי"ו
ולהצלחת הזיווג
לאסתר בת רחל
ולזיווג הגון ולחזרה בתשובה
אלחנן בן רחל

ניתן לתרום גם דרך עמדות נדרים
פלוס - מוסדות 'הליכות משה'

תרומות עבור הוצאת העלון
בטלפון 0527136052